

Comunicat ACUP

Les Universitats catalanes, amb els refugiats

Barcelona, 13 d'octubre 2015

A finals de 2014, més de 60 milions de persones arreu del món s'havien hagut de desplaçar de les seves llars a causa de conflictes bèl·lics o persecucions per la seva condició de gènere, raça o religió, segons l'informe ACNUR 'World at War. Global Trends. Forced displacement in 2014'.

Les causes són múltiples però l'amenaça de la violència és un punt en comú. El desplaçament, tant dins del país com cap a altres estats, es produeix amb l'objectiu de trobar un lloc on viure amb mínimes condicions de respecte pels drets humans i d'accés a l'alimentació, educació, sanitat i treball. En el cas de Síria, des de 2012 gairebé la meitat de la població ha hagut de marxar de les seves llars. Gairebé 7 milions de persones han fugit del país i es troben disperses entre el Líban (on 1 de cada 5 persones és un refugiada/sirià), Jordània, Turquia, Iraq o Egipte. Les condicions de vida es degraden paulatinament i l'accés a condicions de vida dignes es veuen restringits. La vulnerabilitat de les persones i famílies incrementa a mesura que passa el temps i afecta de forma extrema a les famílies encapçalades per dones. També en aquest conflicte, les dones, infants i gent gran són els col·lectius que pateixen de forma més intensa la violència.

A partir de 2014, les rutes d'accés a Europa via Itàlia i Grècia s'inunden literalment de persones que fugen d'un conflicte extremadament violent a Síria, però també d'afganesos (1 de cada 4 refugiats és afganès), de persones que fugen de la violència del Iemen, Somàlia, etc. Milers de persones són víctimes de les màfies, creuen les rutes marítimes i algunes – les més afortunades - arriben vives a Europa. Gairebé 500.000 sirians han arribat a Europa fugint de la violència extrema i de la manca d'oportunitats en l'accés a condicions de vida dignes. **Davant d'aquesta situació, les universitats hem de reaccionar amb solidaritat i ètica i donar resposta des de les nostres capacitats, experiència i possibilitats a una crisi humanitària d'unes dimensions que no s'havien vist a Europa des de la Segona Guerra Mundial.**

El desenvolupament humà, la sostenibilitat, els drets humans i la seva defensa són una part indissociable de l'acció social de les universitats. Com a espais d'anàlisi i reflexió, de proposta i de formació, recerca, innovació, creació i difusió de coneixement, les universitats tenim una responsabilitat que podem i hem d'exercir amb la ferma convicció que el respecte als drets humans i a la dignitat de les persones formen part del camí cap a una societat global, enriquida per les diversitats i que pot conèixer en pau.

I amb la ferma convicció que els drets humans es fonamenten en el coneixement i respecte mutu, la solidaritat i la cooperació **manifestem que:**

- 1) Les universitats públiques catalanes que formen l'ACUP **rebutgem els actes de violència que està patint la població siriana**, tant dins com fora del territori sirianès. Aquests actes són comesos tant per actors polítics i armats estatals com per aquells que reclamen la legitimitat o el control del territori i, per tant, de la població, però també per aquells

estats i institucions que vulneren per defecte o per omissió els drets humans i el dret humanitari internacional.

- 2) **Rebutgem la violència en general**, i especialment aquella que afecta a les dones i als infants, així com a les minories ètniques, religioses o polítiques i que es materialitza tant en el marc territorial del conflicte, com en els països que acullen les persones refugiades.
- 3) Atès que el conflicte té un caire intern però també regional i internacional, i que qualsevol proposta de pau ha d'incloure aquestes tres dimensions, demanem als actors en conflicte i a aquells que hi participen directa o indirectament, **establir de forma immediata les condicions necessàries per reactivar les converses de pau** i per assegurar la participació de la societat civil siriana en el seu conjunt i específicament de les dones, com a actors en les converses i negociacions, tot tenint en compte les seves necessitats i demandes en possibles acords.
- 4) **Instem als donants internacionals a assumir una responsabilitat** cabdal en el suport a les entitats internacionals (especialment a les agències de Nacions Unides) en termes d'ajuda humanitària, element clau per assegurar les condicions de vida i dignitat de les persones.
- 5) **Instem als governs i administracions públiques a assumir la responsabilitat jurídica d'acollir persones** que fugen de la violència, articulament canals i promovent el diàleg i la coordinació amb la societat a favor del benestar de les persones que cerquen refugi i asil.
- 6) Expressem el nostre ferm compromís amb el seguiment, acompliment i **defensa dels drets humans** i ens solidaritzem amb el patiment del poble sirianès i el de totes aquelles persones que en l'actualitat estan vivint situacions de violència.
- 7) Decidim treballar de forma coordinada amb la societat civil i les administracions públiques pertinents en favor d'un programa d'acció eficaç, integral i coherent que tingui com a màxima el respecte pels drets humans i que afavoreixi el desenvolupament social, econòmic, educatiu, personal i laboral a curt, mig i llarg termini d'aquelles persones que busquen asil i refugi. **Promourem i facilitarem la implicació activa de les nostres respectives comunitats universitàries** en les iniciatives i accions en relació amb l'acollida de les persones refugiades que arribin a Catalunya o que ja hi han arribat.
- 8) Reafirmem el compromís de la Universitat com a institució i actor social en **l'anàlisi, reflexió i difusió** de les causes, actors, conseqüències, actuacions de la societat civil, reptes de futur i propostes d'acció en relació amb les migracions i, concretament, amb els moviments de persones provocats per la violència.
- 9) Reafirmem la necessitat de promoure, difondre i defensar de forma efectiva els drets humans i les llibertats fonamentals de les persones amb una perspectiva integral que incorpori necessàriament la perspectiva de gènere i que tingui en especial consideració el **dret a l'educació dels joves**. Per a facilitar-ho, articularem **espais i serveis específics** i integrals per donar resposta a les necessitats identificades de forma coordinada amb la resta d'entitats i administracions.
- 10) **En coherència amb els punts anteriors, ens comprometem a posar les capacitats i recursos a disposició del Comitè Operatiu de Suport als Refugiats i de totes les administracions i entitats que es faran càrrec de l'acollida i integració dels refugiats a Catalunya**. Ens comprometem, en tot allò que la normativa vigent permeti, a facilitar als nousvinguts l'accés a les activitats acadèmiques i demanem a les administracions competents que agilitin els processos d'homologació i certificació de títols per garantir el seu accés als estudis universitaris.